

Čtrnáct svatých pomocníků

Jedním z dosud málo reflektovaných fenoménů pozdního středověku je kult Čtrnácti sv. Pomocníků, který výrazně ovlivňoval přinejmenším středoevropské spirituální klima 13. až 16. století. Kult zpočátku variabilní světecké skupiny, složené převážně ze starokřesťanských světců a světic, se od 14. století intenzivně šířil ze svého centra mezi Kremží, Pasovem, Řeznem a Brixenem do dalších rakouských, bavorských a franckých oblastí. Své definitivní ukotvení získal na základě údajných zjevení Dítěte Ježíše a Čtrnácti sv. Pomocníků, k nimž došlo v letech 1445/1446 na území cisterciáckého opatství Langheim v Horních Francích v bamberské diecézi. Od tohoto okamžiku, kdy se také zrodilo slavné poutní místo Vierzehnheiligen, se kult rychle šířil všemi směry, takže na začátku evropských reformací se vyskytoval v rozsáhlé oblasti od Dánska po Itálii a od Francie po Uhry. Navíc výrazněji než jiné obdobné kultury vzbuzoval zájem společenských elit, včetně těch aristokratických a intelektuálních. Práce se zabývá jak vznikem, tak šířením kultu Čtrnácti sv. Pomocníků, jakož i analýzou fungování hlavních poutních center kultu v Horních Francích a Durynsku, ale i v severozápadočeské Kadani, podporované aristokratickým rodem Hasištejnských z Lobkowitz. Samostatná kapitola je věnována expanzi kultu do dalších regionů Evropy, zejména pak výběru artefaktů reprezentujících zmíněnou christocentrickou dimenzi tohoto fenoménu. Monografie je koncipována jako interdisciplinární, s širokým využitím literárního a ikonografického materiálu z širší střední Evropy.

ČTRNÁCT
SVATÝCH
POMOCNÍKŮ

K pozdně středověké
spiritualitě elit
a její christocentrické
dimenzi

Petr Hlaváček

